

סיכום פרק ב

מכדור-הארץ.
כדור-הארץ.

הירח קטן הרבה יותר
הירח הוא לוויין של
הוא מקיף אותנו ומלווה

אותו במסלולו סביב השמש.

הירח מסיים הקפה אחת סביב כדור-הארץ במשך עשרים
ותשע יממות וחצי.

משך הזמן שבו מסיים הירח הקפה אחת סביב כדור-הארץ
נקרא "חודש".

שנת ירח היא משך הזמן שבו מסיים הירח בדיוק 12
הקפות סביב כדור-הארץ.

שנת ירח נמשכת 354 יממות, והיא קצרה ב-11 יממות
משנת חמה.

שנה מעוברת היא שנת ירח שיש בה 13 חודשים.

הירח אינו גוף מאיר: הוא מואר על-ידי השמש.

האור המגיע אלינו מהירח מאפשר לנו לראות אותו, וגם
לראות בלילה.

במהלך החודש אנו רואים בכל פעם צורה שונה של הירח,
בהתאם למקום שבו הוא נמצא בחלל.

ליקוי-חמה – מצב שבו הירח מסתיר את אור השמש
מכדור-הארץ.

ליקוי-ירח – מצב שבו כדור-הארץ מסתיר את אור השמש
מהירח.

הירח יבש וסלעי. אין בו אוויר.

ב-21 ביולי 1969 הצליחו בני אדם לנחות על הירח.

במסגרת חקר החלל, פותחו מכשירים וחומרים רבים,
המסייעים לנו בחיי היומיום.

פרקי קריאה לפרק ב

מסיפורי הברון מיכנהויזן / עיבוד על-פי גוטפריד אבנוסט בירגר*

סיפור ראשון:

...ערב אחד יצאתי לחפש דבורה קטנה שאבדה לי, ולפתע גיליתי ששני דובים מנסים לתפוס אותה. כדי להברוח אותם, זרקתי עליהם גרזן. הדובים אומנם ברחו, והדבורה המסכנה שלי השתחררה, אך לרוע מזלי, המשיך הגרזן שלי להתעופף מעלה-מעלה עד שהוא נתקע בירח, ואני אוהב דווקא את הגרזן הזה!

התחלתי לחפש דרך שבה אוכל להגיע אל הירח. נזכרתי, כי גרגרי אפונה מסוימים צומחים גבוה מאוד. שתלתי גרגר כזה, והוא אכן צמח וצמח עד שהוא הגיע אל הירח. בשמחה רבה קפצתי וטיפסתי עליו עד שהגעתי גם אני אל הירח. נדרש לי זמן רב למצוא את הגרזן שלי, מכיוון שכל החפצים על הירח זוהרים באור כסוף. כשסוף-סוף מצאתי אותו בתוך ערימת קש, רציתי לחזור לארץ, אלא שאז התברר לי שצמח האפונה התייבש בשמש.

לאחר מחשבה קצרה, קלעתי חבל ארוך מערימת הקש שבה מצאתי את הגרזן שלי. קשרתי אותו לאחד מקרני הירח והחלקתי עליו, כשבניד אחת אני מחזיק בחבל, ובשנייה – בגרזן. בכל פעם שהגעתי לקצה החבל – התרתי את החלק שמעלי וקשרתי אותו שוב מתחתיו. כך גלשתי, עד שהגעתי לגובה העננים. אז, לרוע מזלי, נקרע החבל ונפלתי לארץ. מעוצמת הנפילה נוצר בור עמוק מאוד באדמה, ובקרקעיתו נחתתי. בעזרת ציפורני, חצבתי מדרגות בקירות הבור ועליתי ויצאתי מתוכו שמח וטוב לב...

108

* מתוך הספר הברון מיכנהויזן, באדיבות הוצאת חברות לספרות, תשכ"ד 1944 תל-אביב

סיפור שני:

...יום אחד יצאתי למסע באונייה. לפתע התחוללה סערה גדולה מאוד, שהרימה את האונייה שלנו גבוה אל מעבר לעננים. הרוח היתה חזקה מאוד, ולאחר ששטנו כמה שבועות באוויר, פתאום גילינו לפנינו ארץ חדשה, עגולה וזוהרת: הבנו מיד שהגענו אל הירח.

הכל שם היה גדול יותר: כל זבוב, למשל, היה בגודל של כבשה, והציפורים היו בגודל של סוס. כל אחד מאנשי הירח רוכב על ציפור ענקית בעלת שלושה ראשים. אנשי הירח גבוהים מאוד ושונים מאיתנו בדברים רבים. הם נקראים "יצורים מבשלים", כי הם מבשלים כמונו את מזונם. אולם הם אוכלים רק פעם בחודש. אז הם פותחים את הצד השמאלי של פיהם, דוחפים לתוכו את האוכל, וחוזרים וסוגרים אותו עד לחודש הבא. עם זאת יצוין, כי אנשי הירח אינם צריכים לשתות כלל. לאנשי הירח יש רק אצבע אחת בכל יד, ובעזרתה הם עושים הכל אפילו טוב יותר מאיתנו! הם מחזיקים את ראשם בידיהם. לפעמים, כשהם נוסעים רחוק, הם משאירים את הראש בבית... ולפעמים הם שולחים החוצה רק את הראש, והוא חוזר ומספר להם מה ראה בחוץ...

הבטן שלהם ריקה, ויש בה פתח שניתן לפתוח ולסגור אותו בכל עת. הם משתמשים בבטן כמו במזוודה ונושאים בתוכה את כל החפצים שהם לוקחים איתם לדרך. העיניים שלהם אינן קבועות במקום, והם יכולים להוציא אותן ולהחליף אותן ביניהם. כך קורה שאותו איש ירח שהיו לו בבוקר עיניים כחולות, יש לו בערב עיניים חומות או צהובות!!

בירח הכל צומח על העצים. אפילו האנשים צומחים שם על עצים, בתוך קליפת אגוז. כל אחד קופץ מתוך הקליפה שלו כשהוא כבר מבוגר ומקצועו בידו: אחד נולד רופא, אחר נולד מורה, שלישי נולד איכר וכדומה. הענבים בירח הם בדיוק כמו הברד שלנו, ואני בטוח שכשיש סערה בירח, הענבים נופלים עלינו בצורת ברד...

אני רואה שאתם לא מאמינים... אם כך, סעו בעצמכם ותיווכחו!

שיטת רבינסון בחשבון הזמנים-סובל מחסר מכשירי עבודה מכניס סדרים בביתו

ויהי כי עברו עלי שם כעשרה או שנים עשר יום, ותבוא מחשבה בלבי, כי יתכן אשר יעלם ממני חשבון הזמנים, מאין אתי ספרים, עט ודיו, ושכחתי להבדיל בין קודש לחול.

ואתחכמה לחקוק באולרי בעמוד גדול ובאותיות מאירות. לאמור: "דרכתי על אדמת האי ב-30 בספטמבר שנת 1659". ואעשהו צלב גדול ואציגהו על שפת הים, אשר שם ירדתי ראשונה.

ובצלעות העמוד המרובע הזה חתכתי יום יום חתך באולרי, ואאריך כל חתך שביעי כפליים מיתרם, ובכל ראש חודש כפליים מן הארוך. וכן ערכתי לו את לוחי או את חשבון השבועות, הירחים והשנים.

מתוך רבינסון קרונו / דיגאל דיגו

הוצאת מסדה בנימי, 1980